

הורינו

פרשת ויחי תשפ"ה | שנה ב' 57

הורים נאון הכל

שישבע ויוסף נשבע. וצריך ביאור כיצד חלה השבועה של יוסף, הרי זה שבועה לקיים את המצווה, שהרי יוסף היה מצווה לקיים את דברי יעקב אבינו מדין כיבוד אב. והנשבע לקיים את המצווה, פטור, כמו שמובא במסכת שבועות¹ דעת חכמים במשנה, שאדם שנשבע לקיים מצווה ולא קיים, פטור אע"פ שעבר על שבועתו, מכיוון שחייבים רק על שבועה בדבר שהוא רשות. וכן נפסק בשו"ע².

ומבארים עפ"י מה שמובא בגמרא בנדרים (שם) שמותר לאדם לזרז עצמו ולהישבע, אף על פי שלפי האמת השבועה לא חלה. ונלמד ממה שאמר דוד המלך "נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך", ובדומה לכך נשבע יוסף לקיים דברי אביו.

ואמנם ברמב"ן כתב כי "לא היה יעקב חושד בבנו הצדיק האהוב לו שימרה על מצות אביו, ועל הדבר אשר הבטיחו ואמר אנכי אעשה כדברך, אבל עשה כן לחזק העניין **בעיני פרעה** אולי לא ייתן לו ליוסף רשות להיפרד ממנו, ויאמר לו שלח את אחיך ואת עבדיך ויעלוהו שם, או שיחפוץ פרעה שיקבר הנביא (יעקב) בארצו, לכבוד להם ולזכות. ולכן השביעו יעקב כי לא יהיה נכון להעבירו על שבועתו, וגם יוסף יצטרך יותר להשתדל בעניין מפני השבועה וכן היה הדבר שפרעו אכן התחשב בכך, כמו שאמר (להלן נ' ו') עלה וקבור את אביך **כאשר השביעך**"

הורינו דברות קדשך

כיבוד אב ואם בפרשת השבוע עפ"י 'המאורות הגדולים', הגאון רבי שמשון קורלנרסקי שליט"א

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה (מ"ז כ"ח)
כתב החזקוני: מקרא זה נכתב לשבחו של יוסף, שפרנס את אביו ואת כל בני ביתו שבע שבע עשרה שנה כמו שפרנסו אביו, שהרי בן שבע עשרה שנה היה כשנמכר.

וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֶעֱשֶׂה כְּדִבְרֶךָ (מ"ז ל')
בפרשה רואים שיעקב אבינו מבקש מבנו יוסף לקבור אותו עם אבותיו בארץ ישראל, ויוסף מבטיח לו ולאחר מכן נשבע לו שיעשה כדבריו. בספר עבד המלך להגאון רבי שמואל הומינר, מביא בשם חמדת ימים שמצא את זה בחז"ל: מנין שכל המכבד אבותיו מוחלין לו כל עוונותיו, שכתוב כאן בפסוק "ויאמר אנכי אעשה כדברך" ובחומש במדבר כתוב "ויאמר ה' סלחתי כדברך" ומכאן יש רמז "כדברך - כדברך", שלא נמחל עוון מעשה העגל אלא בזכות יוסף, ונלמד מכך **שהעושה דבר אביו ומצוותו, זכות היא למחילת עוונות.**

וַיֹּאמֶר הַשְּׂבָעָה לִי וְיִשָּׁבַע לּוֹ (מ"ז ל"א)
אחרי שיוסף מבטיח לאביו שיעשה כדבריו, יעקב מבקש ממנו

1. כ"ז ע"א 2. סי' רל"ו כ"ב

כשם שחובה על כל אחד ואחד מישראל ללמוד את ההלכות המצויות, כהלכות ברכות, שבת, שמירת הלשון ועוד, כך חובה על כל אדם ללמוד ולשנן את הלכות כיבוד אב ואם ומוראם, שמצווה זו היא תמידית בכל זמן, וחמורה היא עד מאוד, ואם לא ילמד את הלכותיה, מאין ידע היאך לקיימן, ויכשל בדברים רבים, מבלי לדעת שהוא נכשל.

ומסופר בספר חסידים³ מעשה באדם שחלה ואמר לו הרופא שאם ישתה מים יהיה בסכנה, וביקש החולה מבנו: "תן לי מים, ואם לא תתן לא אמחל לך לא בעולם הזה ולא בעולם הבא" ההוראה היא שלא לחשוש לדברי האב, אך יפייסנו בדברים ויסביר לו בנועם שהשתיה מזיקה עבורו.

ויש מהפוסקים שכתבו שמותר מעיקר הדין להגיש לאביו סיגריה אחת או שתיים, כיוון שאין בעישון סיגריה אחת סכנה והיזק, בתנאי שאין הוא רגיל לעשן יותר מסיגריה אחת או שתיים ביום. אולם אם הוא רגיל לעשן יותר, אסור להגיש לו אפילו סיגריה אחת כיון שעבורו היא היזק וודאי. וכן אם רופאיו ציוו עליו בשל מצבו שלא יעשן כלל, אסור אפילו אחת, משום שבזה הוא שותף לנזק המצטבר אצל אביו.

האיסור קיים בין בהגשת דבר שהיזקו גופני ובין בהגשת דבר שהיזקו רוחני. וע"כ אסור לחשוף את אביו למכשיר המשדר תקשורת הרסנית, או לקנות עבורו מכשיר כזה אפילו שמבקש ומצווה על כך.

הורינו דרך חיים

כיבוד אב ואם בהלכה ומנהג

להגיש להוריו דבר המזיק

אסור להגיש לאביו דבר שמסכן אותו ומזיק לו, אפילו אם האב ביקש וציווה על כך. וכתבו בפוסקים¹ שכשם שאין האב רשאי למחול על בזיונו, וכל שכן על צער, כך גם אינו יכול למחול על היזק גופו וע"כ אסור להזיק לו כשמגשימים בפניו דבר שמזיק לו, כמו למשל סוכר לחולה סוכרת, אפילו שהוא עצמו המבקש. האיסור קיים בין אם הדבר המזיק עלול לסכן את חיי אביו, ובין אם רק יזיקנו מבלי לסכן את חיו כיון שאסור לאדם לחבול בעצמו. ומובא² בשם מרן הגרש"ז אוירבך זצוק"ל שאמר שהתורה אמרה לכבד את ההורים היא התכוונה לתת ולהעניק להם את הכבוד או את הצורך החסר. אבל אין כיבוד לאבא בכך שבעצם גורם לו לחיסרון, וכאן נחשב שגורם לו חיסרון כי ההיזק גדול מהנאת הרגע.

אמנם מותר להגיש לאביו ולאמו דבר שהיזקו רחוק וקל, כגון מאכלים רווי סוכר וכדו' ולמרות שהדבר נחשב למאכל או משקה שאינם בריאים, מותר כיון שסכנתם רחוקה.

1. שו"ת באר משה א' ס' (י) 2. גשמת אברהם ר"מ א' 3. רל"ד

מעשה אבות

סיפור מהחיים

הגאון רבי משה זייבלד העיד כי אביו זצ"ל סבל ממחלת האולקוס והוזקק לניתוח סבוך ומורכב שנעשה בברכתו של החזון איש.¹ "כמה ימים לאחר הניתוח", סיפר הרב זייבלד, "ציווני אבא זצ"ל להיכנס לחזון איש לבשר לו ולהודיעו שהכל עבר ב"ה בשלום, וכן למסור לו מעטפה ובה חמש לירות. באתי ונכנסתי לחזון איש ומיד אמר: כן, כן.. ואמרת, ברוך ה' הוא כבר יורד מהמיטה". ואז אמר לי בהתרגשות גדולה: כזו עגמת נפש הייתה לי, ראיתי יהודי ירא שמים גדול כזה, אדם צעיר ושבור כזה, מאז שהלך אביך ממני ועד עכשיו, לא נעזב ממני, מגיע לך יישר כח גדול. הרבה אנשים מגיעים לבשר לי רק בשורות רעות וצרות, ואינם מבשרים לי בשורות טובות".

אחר כך מסרתי לידו את המעטפה שציווני אבא למוסרה לו, והגיב: יש כאן כסף?! איני לוקח!... אמרתי לו: אמנם הרב לא לוקח מעות עבור ברכתיו, אבל עלי מוטלת מצוות כיבוד אב, מצווה דאורייתא! ואמר לי החזון איש: נו, נו, אתה מדבר לעניין... ושאל: מה אתה לומד? עניתי: מסכת יבמות. אמר לי החזון איש: על יבמות הדפסתי ספר וברצוני למכור לך את הספר, אתה תלמד בו?... אמרתי: אני אעיין בספר, אך איני מבטיח שאבין את הדברים... אמר לי: אבל הספר עולה רק שלוש לירות, אתן לך עודף. אמרתי: יש לי כיבוד אב למסור הכל, ואמר החזון איש: אתה מדבר נכון!

המקובל רבי חזקיהו יצחק זצ"ל, בנו של הרש"ש הקדוש, מגדולי מקובלי ירושלים היה, כל ימיו עבד את בוראו בקדושה עילאית. והנה, לפני פטירתו, קרא לתלמידיו ובפיו בקשה: ברצוני כי בעת קבורתו, לא יורידו אותו אל הקבר, אלא יזרקו אותו לתוכו בביזיון! הזדעזעו התלמידים ונחרדו עד למאוד, על מה ולמה מבקש מהם רבם בקשה שכזו?! ענה להם: "פעם אחת ירדתי לפני התיבה כשליח צבור, נגד רצונו של אבי, וגרמתי לו בכך עוגמת נפש, ומני אז איני מוצא מרגוע לנפשי. השחרתי פני בתעניות ובתשובה, אולם חושש אני שמא עדיין לא תיקנתי לגמרי את חטאי. מקווה אני כי על ידי שתקברוני בביזיון, יתכפר לי אותו זלזול שזלזלתי בכבוד אביו!" סיים הרב את צוואתו, ולאחר מכן החזיר את נשמתו הטהורה לבוראה.

נבוכו התלמידים ולא ידעו מה לעשות עתה, כיצד יוכלו לזלזל בקבורתו של רבם הקדוש? דנו בדבר, והחליטו כי לא יעשו כזאת, ואף אם חטא הרב חטא דק מן הדק, בוודאי כבר שב בתשובה שלימה והתכפר לו חטאו. ערכו התלמידים לרבם הלוויה מכובדת, כשהם מובילים את מיטתו אל מנוחתו במרומי הר הזיתים. והנה, בדיוק לפני הקבורה, הגיחו לפתע בריונים ערביים מכפר סילואן, כדי לשדוד ולפרוע פרעות. באימה ופחד, מיהרו התלמידים לנוס על נפשם ולהימלט מיד הבריונים, כשהם מותירים את מיטתו של הרב בסמוך לקבר. לעגו השודדים ליהודים הבורחים, וניגשו אל המיטה העזובה. ברגל גסה דרדרוה... הישר לבור הקבורה! כך קיים רצונו האחרון של הצדיק הקדוש, לכפר על עונו האחד והיחיד, שפגם פגימה דקה מן הדקה בכבוד אביו!

1. תיאור פרטים אלו בארוכה מופיע בפתח ספר 'מעשה איש' חלק שביעי

רב הנסתר

מאמר חז"ל או מעשה רב בנושאי מצוות כיבוד הורים נטמנו בתמונה, גלו ושלחו לנו, ואולי תזכו בפרסים!

horeinuorg@gmail.com
או בפקס: 077-6021640

פתרון חידת 'רב הנסתר' לפרשת ויגש: אסור לעצום את עיניו לפני שאבא נכנס לחדר כדי שלא ירגיש מתי נכנס ויצטרך לעמוד, ואם עצום עיניו כאילו לא ראהו הרי הוא עובר על איסור (קידושין ל"ב: יוכל יעצים עיניו כמי שלא ראהו ת"ל תקום ויראת, דבר המסור ללב וכו')

הודעה תשלח לפותרים נכונה שעלו בגורל.

ניתן להפנות שאלות ליועצי 'הורינו'
עבור מדור זה בכתובת דוא"ל המופיעה
בגב הגיליון. סודיות מובטחת.

השיב לב

שאלות ותשובות משולחנם של
יועצים רבניים ומטפלים

לעשות??

בחינת ההלכה, כל זמן שזה בגדר קושי, אפילו קשה מאוד, הרי לא מצאנו פטור של "קושי" בשום מצווה, אדרבה, לפום צערא אגרא. ורק כלפי סוכה מצאנו דין של מצטער שפטור מסוכה וגם שם הרי זה בגלל "כעין תדורו" ופה אצל ההורים אין שום דרך להיפטר אם זה קשה או גורם לצער, אלא אדרבה זה ניסיון גדול יותר ושכר גדול לאין שיעור. אבל יש דרך להקל על הקושי, שכבר במהלך השבת כשמגיעים הרגעים הקשים לחשוב ולהיזכר בשכר המופלא והמופלג שהכבירה התורה הקדושה על המצווה. וידוע כי בסופו של דבר אדם מוכן לשאת הרבה מהקשיים שאומר בתחילה שאינו מסוגל, כאשר יציעו לו תשלום מאוד גבוה, אפילו מוגזם. הרי אם היו מציעים לך מפורשות - סע להורים לשבת וקבל במוצאי שבת סך 20,000 דולר, האם היית מסתפק אם לנסוע? והרי ברור שהשכר על המצווה היקרה הזו גדול לאין שיעור.

ובמקום הצורך יש לשאול שאלת רב מומחה בהלכות כיבוד אב ואם, ובכל מקרה אין פטור מהחובה לכבדם שהיא מצווה שאפשר לקיים גם במחשבה - שתכבד אותם במחשבה ותהפך תמיד בזכותם ובמעלתם. וכן בדיבור ובמעשה, שניתן למצוא ולהוסיף יותר הזדמנויות לכבד בצורה כזאת שלא תפגע בכם. והכל מתוך שיח מכבד הרואה בהם את ההורים המדויקים המיועדים עבורך, ולא חלילה כמטרד וניסיון גרידא. ה' יצליח דרכך ותזכה לכבד את הורייך בכל לב ובכל שעה מתוך שלמות הגוף והנפש.

קודם כל תודה, אתם מצילים אותי בנושא של כיבוד הורים! ב"ה אני נשוי שנתיים וחצי, ומרגיש שהילדות שלי הייתה מסע התמודדות ארוך. אני חייב לומר, ההורים שלי מאוד מסורים לילדיהם, הם הורי היקרים והם הכי טובים עבורי. אבל ביניהם, איך לומר את זה בכבוד הראוי? התקשורת לא בשיאה.

הרבה חילוקי דעות שמתבטאים לא פעם בצורה חריפה, וכך גם היחס למשפחות המוצא. והקושי הוא שעירבו אותנו, הילדים, בכל זה והפכו אותנו למעורבים. זה השפיע עלי מאוד לא טוב, ואני יודע שזה יכול היה להרוס אותי. למרות שאצלי אישית מתוך ניסיון גדול ואחרי הרבה עבודה, בסך הכל זה חישל אותי, ואני מודה לקב"ה על הניסיונות האלו.

הקושי הזה מגיע עכשיו אלי הביתה. אמנם דובר שאגור בעיר של הורי, ובהמשך נעבור למקום מרוחק יותר כדי לרכוש דירה מוזלת, אבל כחודשיים אחרי החתונה הציעו לנו דירה טובה במחיר מציאה במקום מרוחק יחסית וקפצנו על העניין ועברנו. ההורים שלי לקחו את זה מאוד קשה, גם הם ידעו שזה בתוכנית ובכל זאת זה היה להם הלם.

אני מתקשר הרבה להורי, ומכבד אותם מאוד! בכל צורה שאני יכול מרוחק, בגלל עניין של מחויבות של שעות למקום עבודה של אשתי, יוצא שאנחנו בקושי נוסעים לשבתות אליהם. וכשאנחנו נוסעים לשבת אני חוזר בן אדם אחר - מבחינה נפשית, שבור וכואב על המצב. ולשאלה - להיות אצל ההורים שלי בפרט לשבת זה אומר לחזור שבור ולא לתפקד בבית יומיים שלושה, מצד שני הם כל כך מצפים ומחכים לראות את הנכדים.. מה נכון

צאנו, ולכן כתוב שהגיע "מן הדרום" - הרומז לחכמת התורה. וכאשר שאלו רבי שמעון הצדיק מה ראית להשחית שערך זה הנאה, השיב האיש "רועה הייתי לאבא" שאבי ציווה עלי לרעות את צאנו. ואפי' שהייתי בעירי, במקום שכולם מכירים אותי ויודעים גדלותי בתורה, בכל זאת לא סרבתי לבקשתו אלא הלכתי לקיים רצונו.

וממשיך המהרש"א ומפרש דברי אותו נזיר: פעם אחת הלכתי למלא מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואתי וכו' הכוונה שהתבוננתי לחשוב כמה אני גדול בתורה, וכי איש כמוני במעלת החכמה ויפה עיניים יהיה רועה?! כאומר, **כיצד שומע אני לאבי ואיני מיושבי אוהל המרביצים תורה לעדרים**. ובזאת ביקש היצר הרע - הוא מלאך המוות, לטורדני מן העולם, כפשוטו, כי סגולת מצוות כיבוד אב היא "למען יאריכון ימיך", והוא רצה לבטל את אותו נזיר מלקיים מצוה זו וכו' ועל ידי הגאווה וההתנשאות ניסה היצר הרע לגרום בעדו להתבטל מכיבוד אב. ולכן קיבל על עצמו אותו הנזיר את נזירותו, כדי להכניע את יצרו. ועל עמידה מופלאה בניסיון זה, והכנעה מוחלטת לדברי אביו ובקשתו, על כך מיד רבי שמעון הצדיק ונשקו על ראשו, ואמר לו - בני, כמוך ירבו נזירי בישראל!

תורת אמן

עיון והתבוננות

שכר כיבוד אב ואם, עד היכן?!

מובא בגמרא¹ תניא אמר רבי שמעון הצדיק, מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד (כי בדרך כלל מתחרט הנזיר על נזירותו כאשר נטמא, אלא אם כן כוונתו לשם שמים באמת כמו במעשה הזה) פעם אחת בא אדם נזיר מן הדרום וראיתו שהוא יפה עיניו וטוב רואי, וקווצותיו סדורות לו תלתלים. אמרתי לו בני, מה ראית להשחית שערך זה הנאה? אמר לי, רועה הייתי בעירי לאבא את המרעה, הלכתי למלא מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי המשתקפת מהמים ומיד קפץ עלי יצה"ר וביקש לטורדני מן העולם, אמרתי לעצמי - רשע - למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, במי שהוא עתיד להיות רימה ותולעה (הגוף) - אני נודר שאגלח אותך לכבוד שמים! (כך אמר אותו נזיר) עמדתי ונשקתיו על ראשו ואמרתי לו בני, כמוך ירבו נזירי בישראל.

ומפרש המהרש"א שאותו נזיר היה תלמיד חכם מופלג **שמחמת ציוויו של אביו יצא מהבית מדרשו והיה רועה את**

1. נדרים ט:

כיבוד אב ואם במצבים מורכבים / חלק ב'

מתוך שיעוריו של הרה"ג שמעון שפיצר שליט"א - נמסר ע"י מכון 'הבינני'

עמנו בטרוניה, שהרי לא היינו יכולים להיות במצב של מסירות נפש בכל רגע ורגע.

כך בוחרים להם אנשים על-פי עצת היצר בדרכים שאינן תואמות את דרך התורה, וכל זה מפני שהם בטוחים שדרך

התורה איננה משיבת נפש, ורק דרך המומחים משיבת נפש, ומצטדקים לאמור שלכל הפחות יוכלו לקיים שאר מצוות התורה על-ידי שילכו בדרך ההפוכה מדרך התורה.

חובה על כל איש ישראלי לדעת, שאם יקשיב לעצות המומחים הללו וילך בדרך שאינה תואמת את דרך התורה, לעולם לא יגיע באמת לשלוות נפש, כי רק דרך התורה אשר נסללה על-ידי יוצר האדם, רק היא יכולה להביא את האדם לאושר אמיתי.

ומה שאין האדם רואה שדרך התורה מועילה לו, הרי זה מפני שחסר לו בליבון הסוגייה. ושוב נחזור למה שכבר הוזכר בתחילה, שמי שהקב"ה העמידו במצב מורכב מול הוריו, אם יאמין באמונה שלמה שקיום תורת ה' ורק היא יכולה להביא אותו לחיי העולם הבא ואף גם לחיי העולם הזה, שהרי כך אמר התנא

על המקיים מצות כיבוד אב ואם, שהוא זוכה ואוכל פירותיה בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא, ממילא יקום לחקור ולדרוש מה רצון התורה ממנו במצבו זה, וכשימצא את הדרך על-פי התורה המניחה לו את דעתו ומעלהו אל-על, תחשב מציאה זו כחידושו בתורה.

ומי שחושב שהעולם הזה נפרד מהעולם הבא, טועה טעות חמורה, וכפי שכבר דיבר בקדשו הרה"ק ה"בית אהרן" מקרלין זיע"א כמה פעמים: "מי שיש לו עולם הבא יש לו עולם הזה", ולכן רק אם ילך האדם בדרך התורה המביאתו לחיי העולם הבא, יבוא מזה גם לחיי העולם הזה.

בשבוע שעבר הקדמנו דברי רבינו חיים פלאג' כי אדרבה, באב ואם כאלו זה עיקר קיום המצווה, אפילו כשתהיה לך איזו טענה להקל מעליך, לכן צייתה התורה שעם כל זה צריך לכבדם, וזהו "כאשר צווה ה' אלוהיך".

והנה הגם שדיבוריו אלו של רבי חיים פלאג' יכולים לדקור בנפשותם של כמה וכמה אנשים, אין זה אלא מפני ששמיעת האמת כואבת לפעמים ברדתה לחדרי בטן. אבל יחד עם כן עלינו לדעת שתורת ה', הגם שהיא נראית לפעמים קשה, למען האמת דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, ואם ישים האדם את נפשו בכפו ויגמור אומר ללכת בדרכיה, יגלה שהיא משיבת נפש, מחכימת פתי ומאירת עיניים.

ומאידך, אם יבחר האדם ללכת בדרך שלא נסללה על-ידי תורת ה', הגם שבתחילה ייראה לו שהוא מטיב לעצמו, ביום מן הימים יגלה שדרכו מלאה קוצים וברקנים וימצא את עצמו מוכה ורחוק מכף רגל ועד ראש.

יתירה מכך: יש ונדמה לו שהמלחמה נגד הוריו היא הדרך הטובה ביותר עבורו, וסמך יש לו לדבר, שהרי רק משהלך להתיעץ עם מומחים גדולים ומנוסים, נודע לו שהדרך הטובה ביותר עבורו היא להשיב להוריו מנה אחת אפיים, ומאז - שלום ושלווה בגבולו.

אכן האמת היא שתחושה זו, שכל ההולך על-פי התורה נגזר עליו לחיות חיי צער, ומי ששומע לעצת המומחים, זוכה לחיי שלום ושלווה, היא אחד מכלי הנשק החזקים של היצר הרע. והלא כך הוא הולך ומספר יום יום לאנשים, שמי שחי באמונה, חי חיי סבל וצער, ובכך גורם לאנשים להתייאש מלצעוד בדרך האמונה. ויאמרו: מעדיפים אנו לחיות חיי שלום ושלווה בזה העולם, וכשנבוא לעולם האמת, נצטדק לומר שהרגשנו שהקב"ה בא

אם יבחר האדם ללכת בדרך שלא נסללה על-ידי תורת ה', הגם שבתחילה ייראה לו שהוא מטיב לעצמו, ביום מן הימים יגלה שדרכו מלאה קוצים וברקנים וימצא את עצמו מוכה ורחוק מכף רגל ועד ראש

(המשך המאמר יפורסם אי"ה, בשבוע הבא)

1. יורה-דעה סי' ר"מ ס"ח 2. קידושין ל"א: 3. תוכחת חיים" תולדות

לעילוי נשמת
מנחם מנדל בן יהושע דב

לרפואה שלמה
יהודה בן שרה

לזרע של קיימא
בעילום שם

לדיווג
שמואל בן יוכבד

להצלחה וס"ד
שושנה בת אביגיל

הורינו
הורים מקו הלב

יו"ל ע"י ארגון הורינו לחיזוק מצוות כיבוד אב ואם בנשיאות מרן הגה"צ רבי אורי וייסבלום שליט"א ובהכוונת גדולי ישראל. ע"ר 580780617 | רח' יוסלה רוזנבלט 2 ירושלים.

תרומות יתקבלו בברכה. אפשרויות הנצחה בעלון ובכלל פעולות הארגון לע"נ הוריהם או יקיריהם ולזכות פרנסה והצלחה, זש"ק וזיווג - למען ייטב לך!

לקבלת גיליון הורינו השבועי במייל כתבו לנו "צרפו אותי" לכתובת המייל, וכן לפניות בנושאי תוכן, פתרון חידת 'רב הנסתר' ולפרסום סיפורים אישיים בנושאי כיבוד הורים: horeinuorg@gmail.com | או בפקס: 077-6021640 | Zelle:dedications@horeinu.org